

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 25Co/69/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4115226923
Dátum vydania rozhodnutia: 08. 07. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Lýdia Gálisová
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2020:4115226923.2

Uznesenie

Krajský súd v Nitre v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Lýdie Gálisovej a členiek senátu JUDr. Márie Malíkovej a JUDr. Sone Vackovej v právnej veci žalobcov: 1/Y. S., rod U., nar. XX.XX.XXXX, bytom I. 309/1, XXX XX J., 2/I. L., nar. XX.XX.XXXX, bytom S. XXX/X, B XX J., 3/S. L., nar. XX.XX.XXXX, bytom I. XXX/XX, B XX J., 4/Q. P., rod. L., nar. XX.XX.XXXX, O. XXX/XXX/A, B XX J., proti žalovanému: Poľnohospodárska Pôda s.r.o., so sídlom Sibírska 55, 831 02 Bratislava, IČO: 44 138 36X, zastúpenému: LawService, s.r.o., so sídlom Stráž 3/223, X60 XX Zvolen, IČO: 36 861 723, o určenie vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam, o odvolaní žalovaného proti uzneseniu Okresného súdu J. zo dňa 14. októbra 2XX6 č.k. 15C/483/2XX5 - 57 takto

rozhodol:

Odvolací súd napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie m e n í tak, že stranám sa nárok na náhradu trov konania nepriznáva.

Stranám sa nárok na náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.

o d ô v o d n e n i e :

1. Súd prvej inštancie uznesením zastavil konanie a pôvodnej žalobkyni (ďalej len „žalobkyňa“) priznal právo na náhradu trov konania v rozsahu 100 %. Svoje rozhodnutie právne odôvodnil ustanoveniami § 144, § 145 ods. 1, § 146 ods. 1 Civilného sporového poriadku (CSP). Uviedol, že žalobkyňa vzala žalobu späť skôr, ako sa začalo predbežné prejednanie sporu a preto akceptoval späťvzatie žaloby a konanie zastavil. O náhrade trov konania rozhodol podľa § 256 ods. 1 CSP tak, že nárok na náhradu trov konania priznal žalobcovi, pretože k späťvzatiu žaloby došlo v dôsledku konania protistranou a iných orgánov, keď prišlo k odpadnutiu dôvodov.

2. Žalovaný podal odvolanie voči rozhodnutiu súdu prvej inštancie v časti trov konania (výrok II.). Namietal, že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam (§ 365 ods. 1 písm. f) CSP), že zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené (§ 365 ods. 1 písm. g) CSP) a že rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Podľa jeho názoru tiež uznesenie trpí vadou nepreskúmateľnosti. Uviedol, že zavinenie účastníka pri zastavení konania je nutné posudzovať len z procesného hľadiska. Zavinenie ako príčina vzniku povinnosti účastníka uhradiť trovy konania musí byť preto aj náležite odôvodnená. Z odôvodnenia nie je zrejmé, ako mal zastavenie konania zaviniť. V odôvodnení uznesenia súd len uvádza objektívne okolnosti, na ktoré nemal vplyv ani jeden z účastníkov. Citoval rozhodnutie Krajského súdu v Ústí nad Labem sp.zn. 14Co 317/2008. K odôvodneniu rozhodnutia namietal, že súd prvej inštancie posudzoval aj hmotnoprávne súvislosti. Zdôraznil, že hmotnoprávne otázky neboli doposiaľ vyriešené s konečnou platnosťou a protest prokurátora bol podaný na inom právnom základe. Bez prejednávania merita veci a bez vykonania dokazovania nemožno dôjsť k záveru o jeho zavinení. Súd prvej inštancie tiež neskúmal procesné zavinenie ohľadom trov konania, ktoré by inak neboli vznikli a to podľa ustanovenia § 256 ods. 2 CSP. Ak by aj bola príčinou späťvzatia skutočnosť, že bol podaný protest prokurátora a bolo

mu vyhovené, žalobkyňa mohla vziať žalobu späť po tom, ako sa dozvedela ako účastník konania, že správny orgán protestu prokurátora vyhovel, resp. po opätovnom zápise žalobkyne na list vlastníctva. Pokým by takto postupovala, žiadne trovy by na jeho strane nevznikli, pretože k prevzatíu právneho zastúpenia došlo až dňa 26.05.2016. Žiadal uznesenie súdu prvej inštancie zmeniť tak, že mu súd prizná právo na náhradu trov konania v rozsahu 100%.

3. Žalobkyňa sa vyjadrila k odvolaniu žalovaného písomným podaním. Uviedla, že pri dodržaní kritéria procesného zavinenia je potrebné ho posudzovať z objektívneho hľadiska, a to vo vzťahu medzi tým, čo žalujúca strana v konaní požadovala a skutočnosťou, pre ktorú žalujúca strana vzala žalobu späť s tým, aby konanie bolo zastavené. Je zrejmé, že dosiahla to, čoho sa podanou žalobou domáhala, teda obnovenia vlastníckeho práva v liste vlastníctva z titulu nezaplatenej kúpnej ceny, pretože žalovaný prehral spor v konaní o proteste prokurátora. Preto zastavenie konania treba posudzovať v zmysle § 256 ods. 1 CSP tak, že konanie zaviniť žalovaný. Navrhla, aby odvolací súd uznesenie súdu prvej inštancie ako vecne správne potvrdil.

4. Žalovaný sa vyjadril k podaniu žalobkyne. Vo svojom vyjadrení zdôraznil, že zmyslom využitia zásady zavinenia je sankčná náhrada trov konania, ktoré by pri jeho riadnom priebehu nevznikli, uložená rozhodnutím súdu tomu, kto ich vznik zaviniť. Citoval uznesenie Najvyššieho súdu SR zo dňa 14.09.2011, sp.zn. 7 MCdo 4/2010, nález Ústavného súdu SR zo dňa 10.09.2009, sp.zn. I. ÚS 196/09 a rozhodnutie Krajského súdu v Banskej Bystrici zo dňa 12.01.2015, sp.zn. 13Co/1453/2014. Uviedol, že žalobkyňa bola po doručení rozhodnutia o vyhovení protestu, teda najneskôr v mesiaci november 2015 v katastri nehnuteľností evidovaná ako vlastníčka predmetných nehnuteľností. Žalobkyňa v späťvzátí nijako logicky nevysvetlila, prečo vzala žalobu späť až dňa 14.10.2016, t.j. prečo čakala minimálne 11 mesiacov, odkedy stratila na požadovanom naliehavý právny záujem. Pre posúdenie zavinenia žalobkyne pri zastavení konania je však významnejšou tá skutočnosť, že po podaní protestu prokurátora mala žalobkyňa vziať žalobu späť bez zbytočného odkladu a nie až po roku, a po vykonaní úkonov právnej služby jej právnym zástupcom. Zbytočne zaviniť vznik ďalších jeho trov právneho zastúpenia, ktoré by neboli vznikli, ak by vzala žalobu späť bez zbytočného odkladu. Poukázal na uznesenie Krajského súdu v Nitre sp.zn. 18C/497/2015.

5. Žalobkyňa sa vyjadrila k vyjadreniu žalovaného, v ktorom uviedla, že príčinnú súvislosť medzi späťvzatím žaloby a správaním žalovaného, pre ktoré došlo k zastaveniu konania, kvalifikovane a podrobne ozrejmila v predošliých podaniach. Uviedla, že vznik konania ako aj ďalších správnych konaní, či správnych súdnych konaní, zaviniť výlučne žalovaný. Pokiaľ by ju žalovaný nenaviedol uzavrieť absolútne neplatnú kúpnu zmluvu k pozemku, nebola by potom nútená v záujme ochrany svojich práv a právom chránených záujmov podať žalobu o určenie vlastníckeho práva k pozemku a nevznikli by žiadne trovy konania.

6. Žalovaný sa vyjadril k podaniu žalobkyne, v ktorom poukázal na rozhodnutie Krajského súdu v Nitre sp.zn. 20Co/165/2017 a 20Co/100/2017. Ohľadom tvrdenia žalobkyne, že všetky správne žaloby sa zamietajú ako nedôvodné uviedol rozhodnutia Krajského súdu v Nitre, v ktorých bol úspešný.

7. Súd prvej inštancie uznesením zo dňa 27.11.2017 č.k. 15C/483/2015 - 141 opravil záhlavie uznesenia Okresného súdu č. k. 15C/483/2015-57 zo dňa 14.10.2016 tak, že správne má zniet: Okresný súd Nitra v spore žalobkyne: E. L., nar. XX.XX.XXXX, bytom E. X, J. zastúpená BIZOŇ & PARTNERS, s.r.o., advokátska kancelária, so sídlom Bratislava, Hviezdoslavovo námestie 25, IČO: 36 833 533, proti žalovanému: Poľnohospodárska pôda, s.r.o., Žehrianska 3, Bratislava, zast. LawService, s.r.o., advokátska kancelária, Stráž 3/223, Zvolen, o určenie vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam.

8. Žalovaný podal opätovne odvolanie voči rozhodnutiu súdu prvej inštancie zo dňa 14.10.2016, č.k. 15C/483/2015 - 57 v spojení s opravným uznesením zo dňa 27.11.2017 č.k. 15C/483/2015 - 141. Opätovne namietal rovnaké odvolacie dôvody ako v pôvodnom odvolaní. Rovnako tak obsah odvolania je totožný s obsahom pôvodného odvolania spolu s vyjadreniami. Okrem toho uviedol, že žalobkyňa vzala žalobu späť z dôvodu, že stratila aktívnu vecnú legitímáciu po tom ako kúpnu zmluvou zo dňa 04.03.2016 previedla vlastnícke právo k dotknutej nehnuteľnosti na spoločnosť HM Invest, s.r.o. ako to vyplýva z priloženej zmluvy uverejnenej v Centrálnom registri zmlúv. Poukázal na rozhodnutia Krajského súdu v Nitre. Žiadal priznať náhradu trov konania v rozsahu 100%.

9. Žalobkyňa sa vyjadrila k odvolaniu žalovaného. Opätovne uviedla, že príčinnú súvislosť medzi späťvzatím žaloby a správaním žalovaného, pre ktoré došlo k zastaveniu konania, kvalifikovane a podrobne ozrejmila v predošlých podaniach. Tvrdila, že v zmysle § 256 ods. 1 CSP jasne preukázala, že vznik a rovnako aj zastavenie konania ako aj všetky trovy s konaním súvisiace, jednoznačne zavinil žalovaný.

10. V priebehu konania doručila žalobkyňa súdu nález Ústavného súdu Slovenskej republiky zo dňa 20.03.2018, č.k. II. ÚS 569/2017 - 46. Uviedla, že sa jedná o totožné konanie medzi vlastníkom pôdy a Poľnohospodárskou pôdou, s.r.o. v spore o určenie vlastníckeho práva k nehnuteľnosti. Prílohu podania tvorilo citované rozhodnutie.

11. Žalovaný sa vyjadril k podaniu žalobkyne. Uviedol, že relevantným je posudzovanie procesného zavinenia. Rovnako ako v prípade posudzovanom Ústavným súdom Slovenskej republiky, žalobkyňa vzala žalobu späť bez toho, aby plnil to, čoho sa žalobou domáhala. Nezavinil preto zastavenie konania, pretože v konaní nesplnil to, čo od neho žalobkyňa požadovala v žalobnom petite, preto nemohol zaviníť zastavenie konania. V ostatnom odkazuje na svoje predošlé vyjadrenie.

12. Žalobkyňa sa vyjadrila k vyjadreniu žalovaného. K skutočnostiam uvádzaným žalovaným odkázala na svoju predošlú argumentáciu a žiadala odvolací súd, aby rozhodol v súlade s nálezom Ústavného súdu Slovenskej republiky. Uviedla, že by bolo extrémne nespravodlivé priznať právo na náhradu trov účelne vynaložených trov v súvislosti s uplatňovaním a bránením práva tomu, kto existenciu takéhoto práva nepreukázal a náhradu takýchto výdavkov uložiť tomu, kto preukázateľne v práve je.

13. V priebehu konania doručila žalobkyňa súdu podanie. Uviedla, že Poľnohospodárska pôda s.r.o. je nemajetnou schránkovou obchodnou spoločnosťou, a teda ak by ju súd aj zaviazal k náhrade trov konania, náhrada jej nebude nikdy reálne preplatená. Citovala rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky publikovaného v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu Slovenskej republiky a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod č. R 54/2018. Uviedla, že Krajský súd de facto prenáša zodpovednosť za vznik týchto trov ako náhradu škody na katastrálny úrad a zakladá zodpovednosť za nezákonné rozhodnutie podľa § 5 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a zmene niektorých zákonov.

14. Krajský súd v Nitre ako súd odvolací (§ 34 CSP), po zistení, že odvolanie bolo podané stranou sporu v zákonom stanovenej lehote na podanie odvolania (§ 359, 362 ods. 1 CSP) a zistení, že spĺňa náležitosti § 363 CSP, viazaný dôvodmi a rozsahom odvolania (§ 379, § 380 CSP), viazaný skutkovým stavom tak, ako ho zistil súd prvej inštancie (§ 383 CSP), bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP) vec opätovne prejednal. Dospel k záveru, že uznesenie súdu prvej inštancie je potrebné podľa § 388 CSP zmeniť keďže neboli splnené podmienky na jeho potvrdenie (§ 387 CSP), ani na jeho zrušenie (§ 389 CSP).

15. Podľa § 388 CSP, odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie zmení, ak nie sú splnené podmienky na jeho potvrdenie, ani na jeho zrušenie.

16. Podľa § 256 ods. 1 CSP, ak strana procesne zavinila zastavenie konania, súd prizná náhradu trov konania protiv strane.

17. Obsahom základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 a 4 Ústavy Slovenskej republiky je aj to, že strana sporu, ktorá v konaní, spravdila v spore, uspela, má, zásadne, právo na to, aby sa jej nahradili všetky trovy, ktoré zaplatila vo vecnej súvislosti s uplatnením tohto základného práva. Ak sa chce súd odchýliť od tohto pravidla, musí vychádzať zo zákona a túto odchýlku aj náležite odôvodniť, inak porušuje základné právo na súdnu ochranu dotknutého účastníka.

18. Náhrada trov konania plní vo vzťahu k sporovým stranám tri základné funkcie. Predovšetkým ide o funkciu kompenzačnú, ktorá vyplýva už zo skutočnosti, že trovy konania sa strane nahrádzajú. To je prejavom tradičného princípu, podľa ktorého tomu, kto je v práve, nemôže byť vedenie sporu na škodu. Súčasne možno pri náhrade trov konania vnímať aj prvky preventívnej funkcie, keďže nevyhnutnosť vzniku trov každého sporového konania do určitej miery preventívne pôsobí proti svojvoľnému a šikanóznemu uplatňovaniu alebo bráneniu domnelých subjektívnych práv na súde. Trovy konania a ich

náhrada plnia aj akúsi sankčnú funkciu, a to najmä pri aplikácii princípu procesnej zodpovednosti za zavinenie (§ 256 CSP) a čiastočne aj v súvislosti s celkovou náhradou trov konania protistrany.

19. Každá strana znáša trovy spojené s jej účasťou v spore, kým nie je spor skončený (§ 252 CSP). Ak bude § 252 CSP rozhodnutím súdu vyslovené, ktorá strana je v práve, nadobudne táto strana nárok na náhradu trov konania, ktoré na dosiahnutie tohto rozhodnutia vynaložila. Právnym dôvodom tohto nároku je to, že strany, ktoré viedli spor, konajú na vlastné nebezpečenstvo a nesú tak zodpovednosť za výsledok sporu. Nemožno pritom nezohľadniť aj okolnosť, že zásada za ručenie za výsledok sporu má aj nepochybný význam výchovný, a to že zdržiava strany od ľahkomyselného vedenia sporu.

20. Náhrada trov konania je nerozlučne spojená so sporovým konaním a vyplýva z jeho povahy, keď strany sporu stoja proti sebe a je namieste, aby strana, ktorá v spore so svojim nárokom zvíťazila, dostala ňou vynaložené trovy nahradené od protistrany. Úspech vo veci, ktorá je predmetom sporu, je teda okolnosťou, ktorá určuje nárok na náhradu trov. Porazenej strane takto potom vzniká povinnosť nahradiť trovy konania víťaznej strane. Ak nie sú tieto okolnosti splnené, strana nemá na náhradu trov konania nárok a vynaložené trovy znáša trvale zo svojho.

21. Odvolací súd poukazuje, že vo všeobecnosti platí, že náhradu trov konania ovláda zásada úspechu vo veci, ktorá je doplnená zásadou procesnej zodpovednosti za zavinenie. Zmyslom využitia zásady zavinenia je sankčná náhrada trov konania, ktoré by pri jeho riadnom priebehu nevznikli, uložená rozhodnutím súdu tomu, kto ich zaviniť. Povedané inými slovami, zásada procesnej zodpovednosti za zavinenie znamená, že tá zo strán sporu, ktorá zaviniť, že trovy vznikli, je povinná ich nahradiť. V tejto súvislosti je potrebné zdôrazniť, že zásada procesnej zodpovednosti za zavinenie sa posudzuje výlučne z procesného hľadiska. Ide o zásadu, ktorá je inštitútom procesného práva, a preto rozhodujúcimi skutočnosťami na posúdenie tejto zodpovednosti sú tie, ktoré vznikli po začatí konania.

22. Z obsahu spisu vyplýva, že žalobkyňa doručila dňa 04.09.2015 súdu prvej inštancie žalobu o určenie vlastníckeho práva k nehnuteľnosti nachádzajúcej sa v katastrálnom území X. obec X. okres J., evidovanej na liste vlastníctva č. XXXX, vedenom Okresným úradom J., ako pozemok parcela registra „C“ číslo XXXX, orná pôda o výmere 1873 m². Kúpnu zmluvou zo dňa 15.06.2015 uzatvorenou medzi žalobkyňou ako predávajúcim a žalovaným ako kupujúcim bola nehnuteľnosť prevedená na žalovaného za dohodnutú kúpnu cenu 0,54 eura za m². Dňa 12.10.2016 doručila žalobkyňa súdu prvej inštancie späťvzatie žaloby v celom rozsahu, dôvodiac, že po podaní žaloby prišlo k podaniu protestu prokurátora proti rozhodnutiu Okresného úradu J., katastrálny odbor zo dňa 23.07.2015 č. V 5160/2015, ktorým bol povolený vklad vlastníckeho práva v prospech žalovaného na základe predmetnej kúpnej zmluvy. Okresný úrad J., katastrálny odbor, v konaní č. V 5160/2015 protestu prokurátora vyhovel rozhodnutím zo dňa 02.11.2015 č. UP 50/2015-9, ktoré bolo potvrdené rozhodnutím Okresného úradu J., odboru dopravných prostriedkov zo dňa 26.01.2016, č. UPo 20/2016/4/Br. Správny orgán posúdil kúpnu zmluvu ako absolútne neplatný právny úkon. Žalobkyňa však už nebola vlastníkom predmetných nehnuteľností, nakoľko štát si k nim uplatnil predkupné právo. Nehnuteľnosti boli zapísané na LV č. XXXX pre katastrálne územie X. v prospech spoločnosti MH Invest s.r.o. Žiadala, aby súd konanie zastavil, aby rozhodol o vrátení súdneho poplatku a k trovám konania žiadala, aby súd rozhodol tak, že žalovaný bude zaviazaný na ich úhradu.

23. V priebehu konania žalobkyňa zomrela dňa 06.08.2018, pričom súd prvej inštancie uznesením zo dňa 03.03.2020 č.k. 15C/483/2015 - 230 rozhodol o pokračovaní v konaní s dedičmi 1/ Y. S., rod U., nar. XX.XX.XXXX, 2/ I. L., nar. XX.XX.XXXX, 3/ S. L., nar. XX.XX.XXXX, a 4/ Q. P., rod. L., nar. XX.XX.XXXX.

24. Vychádzajúc z obsahu súdneho spisu je zrejmé, že predmetom odvolacieho konania je výrok uznesenia súdu prvej inštancie v časti trov konania, ktorým súd prvej inštancie rozhodol tak, že žalobkyňa má nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100%. V tejto súvislosti je potrebné uviesť, že skutočnosť, že žalobkyňa vzala žalobu späť nie je v konaní sporná, rovnako tak nie je sporné ani to, že by mala za bežných okolností podľa skúmania miery zavinenia, pokiaľ by po podaní žaloby bolo správaním žalovaného dosiahnuté to, čoho sa žalobou domáhala, mať nárok na náhradu trov konania. Odvolací súd však konštatuje, že nemožno na všetky veci nahliadať paušálne, ale je potrebné zohľadniť individualitu jednotlivých konaní a prihliadať aj na okolnosti, ktoré žalobkyňu v tom ktorom konaní viedli k späťvzatiu

žaloby a či v danej veci nie sú dané výnimočné okolnosti, ktoré by žalovaného zbavili zodpovednosti za toto zastavenie.

25. Odvolací súd v tejto súvislosti poukazuje, že v skutkovo a právne totožných veciach tunajšieho súdu boli vydané viaceré Nálezy Ústavného súdu Slovenskej republiky (I. ÚS 168/2018-22 zo dňa 10.10.2018, II. ÚS 569/2017-46 zo dňa 20.03.2018, III. ÚS 98/2018-38 zo dňa 02.05.2018, III. ÚS 298/2018-33 zo dňa 28.11.2018, II. ÚS 261/2018-43 zo dňa 10.01.2019, II. ÚS 338/2018-30 zo dňa 06.02.2018, I. ÚS 222/2019-46 zo dňa 20.08.2019, I. ÚS 225/2019-41 zo dňa 20.08.2019 a IV. ÚS 614/2018-36 zo dňa 20.08.2019). Pokiaľ ide o Nález Ústavného súdu sp.zn. II. ÚS 569/2017, ktorým sa vyhovel ústavnej sťažnosti, ktorú podala Poľnohospodárska pôda, s.r.o. skutkovo a právne v takmer totožnej veci treba uviesť, že v tomto prípade bolo rozhodnutiu krajského súdu (ktorým nepriznal trovy konania žalovanému) vytkané nedostatočné odôvodnenie zmeny právneho názoru krajského súdu. V Náleze Ústavného súdu pod sp.zn. III. ÚS 98/2018 Ústavný súd konštatoval arbitrárnosť rozhodnutia, pretože krajský súd nevytvoril procesný priestor umožňujúci strane sporu vyjadriť svoje stanovisko k prípadnému použitiu ustanovenia § 257 CSP.

26. V prejednávanej veci sa však odvolací súd prikláňa k názorom Ústavného súdu Slovenskej republiky vyslovených v rozhodnutiach I. ÚS 222/2017, I. ÚS 225/2017 a IV. ÚS 614/2018, v ktorých Ústavný súd konštatoval, že: „z procesného hľadiska je potrebné urobiť záver, že žaloba sťažovateľky bola podaná dôvodne (to sa ale nemusí vzťahovať na dôvodnosť žaloby z hmotnoprávneho hľadiska, ktorá sa však v takomto prípade neskúma a neposudzuje), pretože v čase podania určovacej žaloby sťažovateľka ako žalobkyňa nemala inú právnu možnosť domôcť sa ochrany svojich práv. K späťvzatiu žaloby ju viedli objektívne dôvody - protest prokurátora, na ktorý sťažovateľka a ani žalovaný nemali dosah, ale v dôsledku ktorého bola zabezpečená ochrana vlastníckeho práva sťažovateľky, čím odpadol predmet žaloby. Vzhľadom na to, je v danom prípade opodstatnený záver, „že stranám sa nárok na náhradu trov predmetného konania nepriznáva“.

27. Vychádzajúc z obsahu súdneho spisu ako aj vyššie uvedených nálezov Ústavného súdu SR sa odvolací súd primárne zameril na zistenie skutočností predstavujúcich dôvody zavinenia tak na strane žalobkyne ako aj na strane žalovaného, skúmaním ktorých dospel k jednoznačnému záveru, že žalobkyňa nezavinila zastavenie konanie, keď vzala žalobu o určenie vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam späť, vychádzajúc z okolností, ktoré ju k tomuto dispozičnému úkonu viedli. Žalobkyňa nemala v čase podania určovacej žaloby inú právnu možnosť, ako sa domáhať ochrany svojich práv. Vzhľadom k okolnostiam, ktoré však nastali až po tom, ako túto žalobu podala a ktoré v zásade nemohla nijakým spôsobom ovplyvniť, bolo potrebné dospieť k tomu, že žalobkyňa k späťvzatiu viedli objektívne dôvody. K splneniu toho, čoho sa žalobkyňa podanou žalobou domáhala, prišlo vyhovením protestu prokurátora a následným postupom Okresného úradu J., katastrálneho odboru, na ktorý nemali dosah tak žalobkyňa ako ani žalovaný. Vyhovením protestu prokurátora a navrátením vlastníckeho práva žalobkyňi prišlo k tomu, že odpadol predmetného konania, pričom túto situáciu nebolo možné z hľadiska princípu hospodárnosti vyriešiť inak, ako tým, že žalobkyňa vzala svoju žalobu späť.

28. Zavinenie nemožno zároveň konštatovať ani na strane žalovaného, pretože tento neplnil to, čo od neho žalobkyňa podanou žalobou žiadala. Dôvodom na späťvzatie žaloby, ktoré žalobkyňa primäli k tomu, aby žalobu vzala späť bolo splnenie toho, čo žalobou žiadala, avšak ako už bolo uvedené - nie žalovaným, ale tretím subjektom (prokurátorom v správnom konaní). Žalovaný svojim neskorším správaním sa v konaní nedal žalobkyňi taký podnet, ktorý by ju primäl vziať podanú žalobu späť, teda, že splnil to, čo v žalobnom petite od žalovaného žiadala. Odvolací súd zdôrazňuje, že rovnako tak žalobkyňa, hoci žalobu vzala späť, konala tak z objektívnych dôvodov, ktoré nezavinila a na ktoré musela v konaní reagovať práve tým, že žalobu vzala späť, keď v dôsledku konania tretej osoby, ktorej konanie nemohla nijako ovplyvniť, prišlo k odpadnutiu predmetu sporu.

29. Odvolací dodáva, že reagujúc na nálezy Ústavného súdu Slovenskej republiky uvedené vyššie, bolo na zasadnutí občianskoprávneho kolégia Krajského súdu v Nitre dňa 6. februára 2020 vo veci návrhu na zjednotenie rozhodovania o náhrade trov konania prijaté stanovisko v znení: „Vo veciach, v ktorých dôjde k späťvzatiu žaloby z objektívnych dôvodov, ktoré procesne nezavinila žiadna zo strán sporu, je opodstatnené vysloviť záver, že stranám sa nárok na náhradu trov konania nepriznáva“. Uvedené stanovisko je plne aplikovateľné aj v predmetnej veci.

30. Odvolací súd posudzoval napadnuté rozhodnutie z hľadiska citovaných zákonných ustanovení a vyššie uvedených skutočností v danej veci nezistil okolnosti, ktoré by odôvodňovali odklon od stanoviska kolégia Krajského súdu v Nitre. Ak totiž zo zisteného skutkového stavu vyplýva, že žalobkyňa vzala žalobu späť (čo v dôsledku súdnej praxe znamená, že zavinila zastavenie konania), avšak pre objektívne príčiny (protest prokurátora) jej nebolo možné pripísať zavinenie na zastavení konania, nakoľko žaloba bola podaná dôvodne, bolo potrebné vychádzať zo základného princípu Civilného sporového poriadku upraveného v článku 4 a o nároku na náhradu trov konania rozhodnúť výrokom tak, že stranám sa nárok na náhradu trov konania nepriznáva. Takýto výrok umožňuje s prihliadnutím na princípy všeobecnej spravodlivosti a princípy, na ktorých spočíva Civilný sporový poriadok prejednať a rozhodnúť vec tak, aby výsledkom bolo rozumné usporiadanie procesných vzťahov strán sporu, napriek tomu, že ustanovenia CSP v časti trov konania túto situáciu neupravujú.

31. Z uvedených dôvodov odvolací súd napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie podľa § 388 CSP zmenil tak, že stranám sa nárok na náhradu trov konania nepriznáva.

32. O náhrade trov odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa čl. § 262 ods. 1 v spojení s ustanovením § 396 ods. 1 CSP. Opätovne vyslovil, že stranám sa nárok na náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva, vzhľadom k tomu, že v danej veci odvolací súd uznesenie súdu prvej inštancie zmenil, preto nebola ani jedna zo strán úspešná, a preto žiadnej zo strán nemožno priznať náhradu trov odvolacieho konania.

Toto rozhodnutie bolo prijaté odvolacím senátom pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustné odvolanie.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP), v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP). Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP), to neplatí, ak je a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).